

Erler og vadere er ikke alltid de enkleste fuglene å artsbestemme, og fallgrubene er mange. Årets første fotonøtt ble vel også en demonstrasjon på akkurat det. Åtte ulike piplerkearter ble foreslått på gulerla (3-poeng) i forrige runde! Aldri før i fotonøttas historie har vel så mange ulike arter blitt foreslått på ett bilde. Av 51 deltakere hadde bare 12 rett på begge nøtter i årets første konkurranse. Så for mange av dere er det muligheter til å reise kjerringa i runde nr. 2!

Konkurransereglene

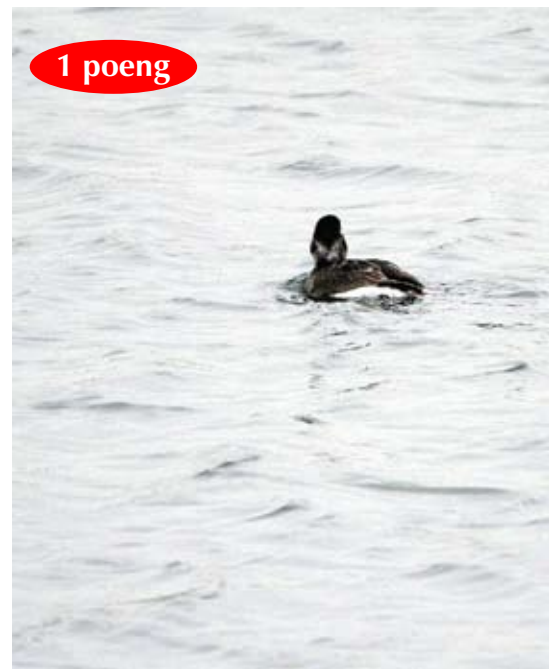
1. I *Vår Fuglefauna* vil det bli presentert fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde.
2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Dersom besvarelsen er feil, får du like mange minuspoeng som du ville fått plusspoeng om besvarelsen hadde vært korrekt.
3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til VFs redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.
4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er en bok/CD/DVD fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas loddtrekning blant disse.
5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.
6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tilstilfeller.

Slik går du fram

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. september 2008**. Du må gjerne svare via e-post til vf@birdlife.no.

Rundens bilder er begge av arter påtruffet i Vest-Palearktis — og du kan med rett svar sikre deg i alt 4 poeng. Oppgavene er ikke nødvendigvis svært vanskelige, men vær oppmerksom på at du også kan score minuspoeng (se reglene)! Derfor kan det kanskje svare seg å la være å foreslå noe til et bilde dersom du er usikker — du kan likevel svare på det andre bildet.

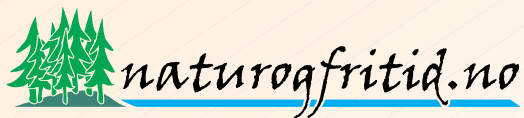
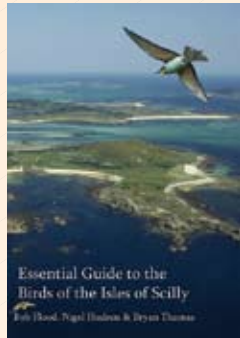
1 poeng: Hele 40 av 51 deltakere hadde korrekt resonnerert seg fram til at fuglen på bildet var en **brushane** *Philomachus pugnax*. Sprikende forslag på de resterende svarene antyder likevel at artsbestemmelsen ikke var av de aller letteste. Svarene fordeler seg slik: Dvergsnipe *Calidris minuta* (3), lappspove *Limosa lapponica* (2), myrsnipe *C. alpina* (2), svarthalespove *L. limosa* (1), tundrasnipe *C. ferruginea* (1), rustsnipe *Tryngites subruficollis* (1) og storspove *Numenius arquata* (1). På bildet ser vi en vader med grov flekking på oversiden skapt av mørke fjær med lyse bremmer, en tydelig V på ryggen og hvit gump/stjert med mørkt endebånd. Brushanen har en mørk delestrek midt på overgump/stjert, men dette vises ikke på bildet. V-tegningen lurte altså tre stykker til å tro at dette måtte være en dvergsnipe. Imidlertid burde en del strukturelle forskjeller ledet tankene vekk fra denne, da tydelig hals og nokså lange bein til dels er synlig på bildet. Beina til fuglen på bildet er heller ikke svarte, undersiden ser jevnt lysebrun ut, og dekkfjærene har ikke dvergsnipas hvite tupper, med nøttebrune kanter (i ungfugldrakt, da den hvite V-en er tydeligst). Myrsnipe har V-lignende tegninger på ryggen i ungfugldrakt, men

Flotte premier også i 2008!

For året 2008 følger vi nok en gang opp med kikkerten Swarovski EL som førstepremie i Fotonøtta! Det er importøren av Swarovski – Design Optikk i Sandnes – som raust gir oss denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid AS deler ut en premie til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang. For konkurransen i Vår Fuglefauna 2-2008 er det boka *Essential Guide to the Birds of the Isles of Scilly* som er premien!

har også et hvitt bånd på vingedekkerne i tillegg, noe fuglen på bildet ikke har. Myrsnipe har heller ikke så tydelig svart endebånd på stjern, dessuten har den lysere kroppssider. Felles for de resterende svaralternativene er at disse fuglene mangler den lyse V-en på ryggen, rygg- og dekkfjær er annerledes tegnet, og de to siste forslagene har ikke hvite tegninger på overgump og stjern i det hele tatt. Ung brushane fotografert av Martin Eggen på Røst, Nordland i september 2007.

3 poeng: Denne oppgaven var tydeligvis vanskelig for svært mange, bare 12 rette svar kom inn. Blant de mange gale svarene ble åtte ulike piplerkearter foreslått av 21 personer, med heipiplerke *Anthus pratensis* (6) som favoritt. Erlefamilien var også populær, med vintererle *Motacilla cinerea* (2), linerle *M. alba* (1), sitronerle *M. citreola* (1) og den asiatiske slektningen skogerlen *Dendronanthus indicus* (1). De resterende svarene fordeler seg på hortulan *Emberiza hortulana* (3), blåstrupe *Luscinia svecica* (2), rødvingetrost *Turdus iliacus* (1), gulspurv *E. citrinella* (1) og vierspurv *E. rustica* (1). 5 deltakere unnlot å svare. Bare for å ha det sagt med en gang: fuglen på bildet er svært ung, trolig har den nettopp forlatt reiret. Blant annet er stjerten ikke utvokst, en svært pjosket og kort stjern kan med godvilje skimtes på bildet. Men viktige kjennetegn vises, nok til en korrekt artsbestemmelse. Fuglen har tydelig gulig anstrøk på undersiden, noe som utelukker flere av de nevnte artene. Den har også

hvit strupe innrammet av brede, svarte sidestrupestreker, lys submustasjestrek og flekket bryst. Strupe og bryst minner dermed om blåstrupe, men blåstrupen vil aldri ha mellomdekkere med bred kant, og stordekkere med smalere kant, som skaper et vingebånd. Dette er typisk for erler og piplerker. Lange, kraftige bein og tær kan også sees på bildet, nok en indikator på disse to familiegruppene, og ofte karakteristisk for fugler som søker føde på bakken. Unge vintererler kan se gulaktig ut i brystet, men har lysere buk og renere ansiktstegninger. Fuglen på bildet er svært lik sitronerle, og dette alternativet var dermed det beste. Sitronerle ville ha hatt bredere vingetegninger i alle drakter, dessuten kan man se mørk tøyle på den avbildete fuglen, selv om vinkelen for å vurdere dette ikke er

den beste. Hva piplerker angår: Ingen av piplerkene vil i noen aldre vise en slik kontrastrik drakt som fuglen på bildet, som også har påfallende mørk isse. Beina passer heller ikke helt. Hele tre svar av hortulan var uventet, tydelige tegninger over og under øynene (fuglen på bildet har dog brutt øyering) er nok forklaringen her, men mange momenter peker vekk fra denne arten. Summen av alle karakterene på bildet er typisk for juvenil **gulerle** *M. flava*. Foto: Martin Eggen, Fauske, Nordland juli 2007.

Av de 12 som svarte rett på begge nøtter, ble **Oddvar Heggøy, Borhaug** trukket ut som vinner! Han får tilsendt boken *Rare Birds Yearbook 2008* fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler

- i andre positurer

